

ILUSTRIRANI SLOVENEČ

. T E D E N S K A . P R I L O G A . S L O V E N C A .

Leto VI

20. julija 1930

Štev. 29

Dr. Andrej Karlin

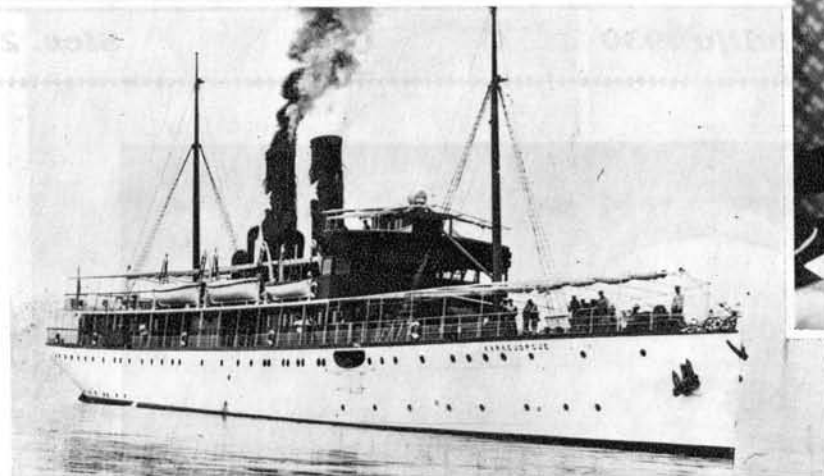
knezoškof lavantinski, ki daruje dne 25. t. m. svojo zlato sv. mašo.

K strašni nesreči na našem Jadranu. V noči od 5. na 6. t. m. je vozil naš najelegantnejši potniški parnik, »Karadjordje«, iz Splita v Sušak. V ožini med otokom Pasman in celino mu je privozila nasproti ital. motorna ladja »Francesco Morosini« in se zaletela s svojim rilcem v trup »Karadjordja«. Hladnokrvnosti Karadjordjevega poveljnika se je zahvaliti, da je privozil še do bližnjih sipin, kjer je nasedel, vendar je zahtevala katastrofa 5 mrtvih in več ranjenih, dočim so se ostali rešili. Na krovu je bilo 550 potnikov, po večini čeških in poljskih izletnikov. Spodnja slika nam kaže ponesrečeni parnik.

Dr. Milorad Radovanović

šef publicističnega odseka osrednjega Presbiroja pri ministrskem predsedstvu. Radovanović v prav znatni meri vodi današnjo tiskovno službo v naši državi.

Na desni: Otvoritev vojno higijenskega zavoda in internata za vojne sanitetne gojence v glavni vojni bolnici v Belgradu. Istočasno sta bila odkrita tudi spomenika zaslužnima organizatorjema naše vojne sanitetne službe, dr. M. Markoviću in dr. S. Karamoviću. Lepi slavnosti je prisostvoval tudi kralj (na sliki v glavnem vходу) z voj. ministrom Hadžićem.

Spodaj: S proforskega kongresa, ki se je vršil dne 3. in 4. t. m. v Belgradu. Kongres je sprejel obširno spomenico glede proforskih zahtev, prosv. minister je imel pa na udeležence nagovor, v katerem je dejal, da mora nacionalno vzgojno delo profesorjev mejiti že na nacionalni kult. Slika nam kaže pogled na udeležence.

Zgoraj na desni v krogu: S tekme za drž. nogometno prvenstvo 6. julija med Ilirijo in Concordijo: Lep udarec žoge z glavo na gol.

Na desni: Blagoslovitev najlepšega prekmurskega prosvetnega doma v Črensovcih 22. junija ob navzočnosti velikih množic ljudstva. Slika na levi nam kaže Prekmurke v njihovi narodni noši ob priliki blagoslovitve.

Dve generaciji naših duhovnikov.

Na levi: Letošnji novomašniki ljubljanskih bogoslovcev. Spredaj sedijo od leve na desno: J. Sedej (Tržič), St. Skvarča (Vrhnika), V. Pipp (Šmartno pri Kranju) in B. Gande (Tržič); zadaj pa stoje: V. Benedik (Kranj), J. Košir (Ljubljana), A. Petrič (Polšnik) in M. Starc (Metlika).

Spodaj: Slovenski duhovniki, slikani ob 40 letnici svoje ordinacije, ki se je izvršila l. 1870. Med njimi je mnogo, daleč po Sloveniji znanih mož, od katerih je pa med živimi le še biserni mašnik Ant. Dolinar. Spredaj sede od leve na desno: A. Vrbajs († 1925, župnik v Mali Loki), J. Aljaž († 1927, župnik v Dovjem), p. Placid Fabiani, Ign. Šalehar († 1914), J. Tavčar († 1916) in B. Primožič († 1912 v Tržiču); zadaj pa stoje: J. Plevanič († 1918, župnik v Vel. Gabru), A. Ramovš († 1929, župnik v Dobropoljah), A. Dolinar, J. Mrvec († 1918, župnik v Št. Rupertu), M. Barbo († 1915), M. Kralj († 1919, župnik v Št. Vidu pri Stični) in Fr. Eržen († 1925, župnik v Mengšu).

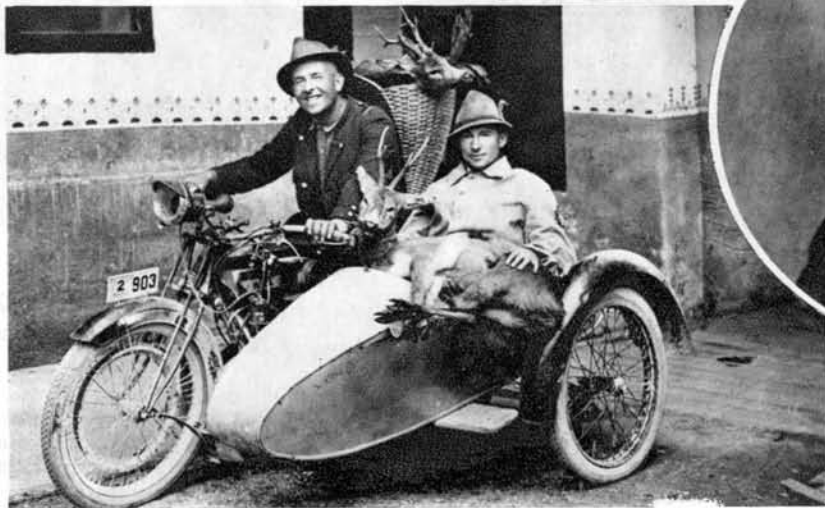
Spodaj: Škropljenje trt v Slovenskih goricah.
(Foto A. Stajnko.)

Spodaj: Moderni lovci in njih lovski blagor. Znana lovca, gg. Vidmar (lesni trgovec iz Kamnika) in Fr. Per (kapetan iz Ljubljane), sta ustrelila na Mali Planini dva lepa srnjaka in hitita na motorju obvestiti o tem dogodku svoje lovske prijatelje.

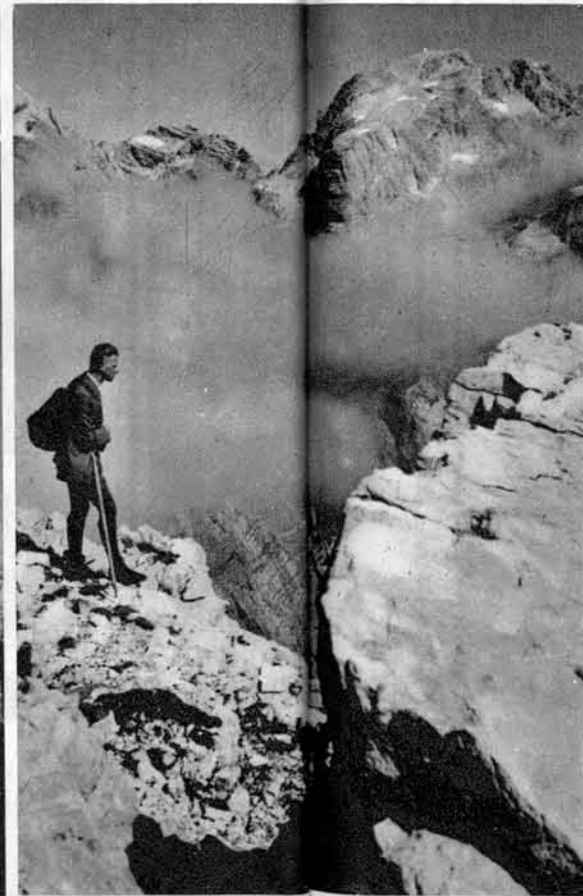

Blagoslovljena slovenska družina Franc Tomazin, upokojeni železničar v Žalošah pri Podnartu, ima 8 živih sinov in 5 hčera. Prva žena mu je pri enajstem porodu umrla, z drugo ženo, sestro prve, ima pa že tudi dva krepka otročiča.
(Foto Vengar, Radovljica.)

Andrej Brinšek, bivši dolgoletni obč. odbornik in posestnik na Vranskem, krepka slovenska korenina, ko bi slavil v kratkem 90 letnico svojega rojstva.

DO NAŠIH JULJSKIH ALP

Stenar Plemenic.

Zgoraj na levi:
Martuljkova skupina
iz Srednjega vrha.

Na levi:

Razor (na levi) in
Prisank (na desni) s
Kriške stene.

Vse slike je posnel g.

Zgoraj na desni:
Triglavsko Severna
stena iz Vrat.

Na desni:

Martuljkova skupina.
Od leve na desno:
Široka peč, Počce,
Dovški križi in Spik.

Skerlep iz Ljubljane.

Moderna tehnika v službi policije

Dan za dnevom prinašajo listi obširna poročila o najrazličnejših in najmodernejših tehničnih pripomočkih, ki se jih poslužujejo zlasti vlomilci pri svojem poslu. Samo ob sebi je umevno, da enako tudi policija ne sme zaostajati za svojimi »klijenti« in da mora uporabljati tudi ona vse pridobitve moderne znanosti, če hoče biti kos rafiniranosti in inteligenci modernih velemestnih zločincev. Policijski uradi velikih mest so zato danes večkrat pravi znanstveni zavodi, v katerih je zaposlena cela vrsta prvovrstnih strokovnjakov iz najrazličnejših panog.

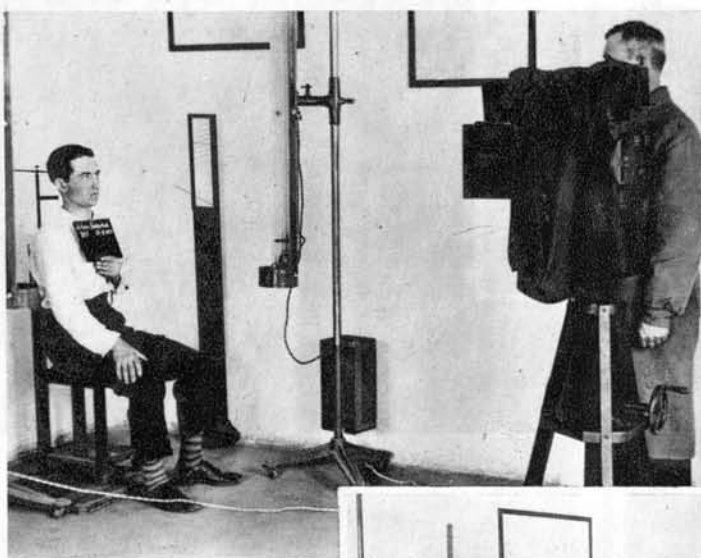
Laboratorij za preiskavanje falzificiranih podpisov, vrednostnih papirjev itd.
Spodaj: Identifikacija zločincev, fotografiranje itd.

Aleksander Andonović, šef tehničnega oddelka našega ministrstva notranjih del, v svoji delovni sobi.

Pri nas segajo prvi početki moderne tehnične policije v l. 1905., ko je bil izdan zakon o merjenju in ugotovitvi identitete vsakega zločinca. Čeprav se je že pred vojno izpopolnjevala tudi naša tehnična policija od leta do leta, je imela vendarle še precej primitivne oblike. Izpopolnila se je šele po vojni, ko so bili nabavljeni najmodernejši aparati in se je tudi upravno organizirala po najmodernejših vzorih. Danes stoji pod vodstvom svojega šefa g. Andonovića na višku. Vzbuja upravičeno pozornost velikih evropskih kriminalnih središč in na zadnji veliki mednarodni policijsko-tehnični razstavi v Karlsruhe je žela veliko priznanje najodličnejših evropskih strokovnjakov na tem polju.

V današnji seriji objavljamo nekaj slik iz različnih oddelkov tehnične policije pri našem notranjem ministertvu v Belgradu.

Na desni: Odtiskovanje prstov, pri tem uporabljajo posebno francosko litografsko barvo.

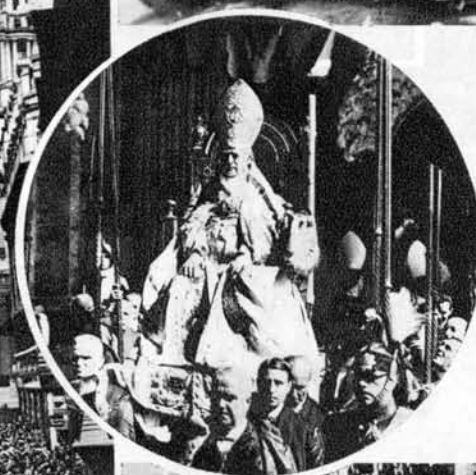
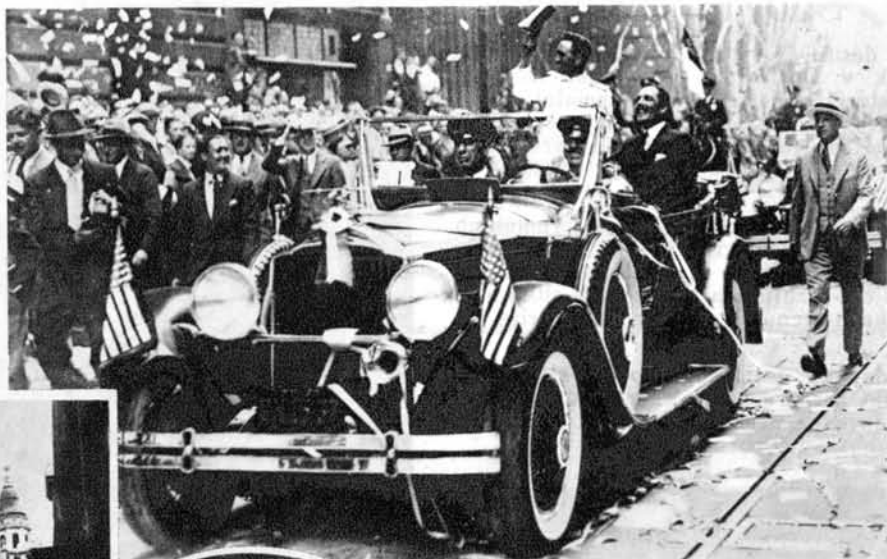
Spodaj: Antropometrično merjenje in registracija vseh podatkov o zločincu.

Zgoraj in na levi: Prva in druga stran kartoteka zločincev, ki vsebuje razen vseh podatkov tudi zločinčevu fotografijo in odtiske vseh njegovih prstov.

Spodaj: S posvetitve prenovljene katedrale sv. Pavla v Londonu. Katedrala sv. Pavla v Londonu je najznamenitejša anglikanska cerkev in za cerkvijo sv. Petra v Rimu prva največja cerkev sveta (zgrajena je tudi po načrtih cerkve sv. Petra). Ker se je njena mogočna kupola začela že rušiti, so jo v zadnjih letih temeljito obnovili in dne 25. p. m. vnovič posvetili. Naša slika nam kaže angleški kraljevski par, ki se pelje od svečane posvetitve, v ozadju monumentalna katedrala.

Ameriški admiral Byrd, ki je prvi preletel severni tečaj, se je mudil zadnji dve leti v ozemlju južnega tečaja, kjer je s svojo ekspedicijo raziskoval tamošnje pokrajine in zbral ogromno množino jako važnega znanstvenega gradiva. Slika nam kaže triumfalni povratek popularnega letalca in raziskovalca na newyorških ulicah

Na levi:

Sv. očeta Pija XI. nesejo v cerkev sv. Petra k slovesni službi božji, pri kateri je proglasil za svetnici Katarino Thomas in Lucijo Fillipino.

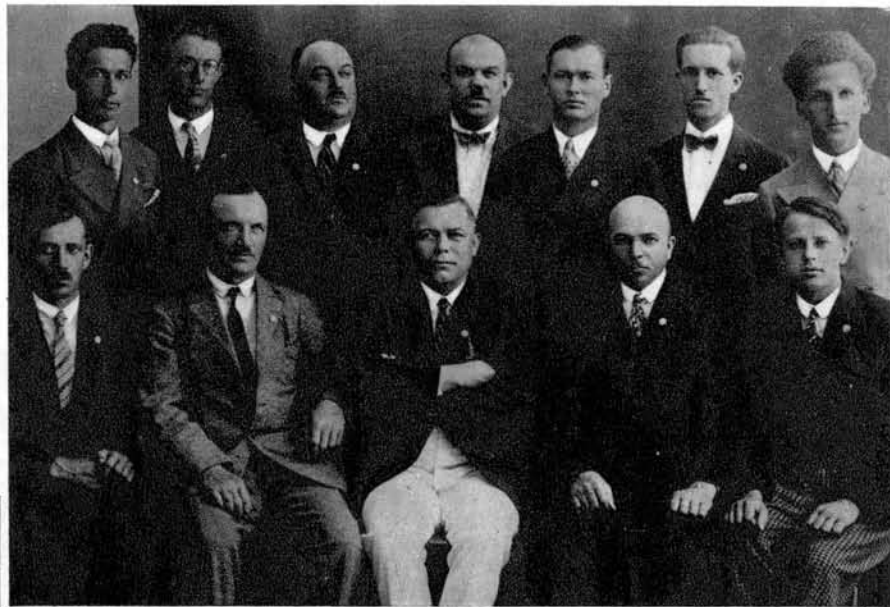
Francozi so izpraznili Porenje. Najvažnejši politični dogodek zadnjega časa je gotovo predčasna izpraznitev Porenja, ki so ga imeli Francozi zasedenega od l. 1918. S tem činom je Francija najkrepkeje podčrtala svojo iskreno voljo in željo, da zavlada med evropskimi narodi čimprej mirno sožitje, zlasti je pa pokazala Nemčiji, da si želi z njo prijateljskega sosedstva. Sploh mora vsak objektivni opazovalec evropske politike priznati, da se danes nobena država tako vneto ne prizadeva za svetovni mir, kot ravno Francija, čeprav žanje zato zlasti od svoje italijanske sosedbe le vedno večja izzivanja. — Zgornja slika nam kaže triumfalni prihod nemške policije v izpraznjeni Mainz. Slika na levi zgoraj kaže poslovitveno parado francoskih okupacijskih čet v Mainzu. Slika na levi pa kaže slovesno razobešenje nemške zastave ponoči od 30. junija na 1. julija v osvobojenem in slavnostno razsvetljenem Mainzu.

Sportni vestnik

Na desni: Novi odbor sportnega kluba Disk v Domžalah. Domžalski Disk je najstarejši slovenski provincialni sportni klub, ki se je začel zadnje čase tudi jako lepo razvijati. Danes se vrši otvoritev njegovega novega igrišča.

Spodaj: Budimpeštanski waterpoloklub Ferencvaroš je igral 3. t. m. v kopališču ljubljanske Ilirije in z lahkoto premagal Ilirijo z rezultatom 10 : 1. Naša slika nam kaže trenutek pred golom Ilirije.

Spodaj na desni: Moštvo, ki si je priborilo drž. prvenstvo v cros-country-tek. Od leve na desno so: Kumer, Majhenič, Šporn in Tinta.

A. Derental:

18

Singapurska krasotica

Povest

Z rokami je otipal neko od celodnevnega solnca razgreto in še toplo kovino. »Star angleški top!«, je v temi rekel Kierstenov glas. Tu leži bogvečemu že dolgo let brez podstavka na tleh!

Prišel se je spuščati nekam navzdol. Zaslíhalo se je šumenje drobnih kamenčkov, ki so se mu udirali pod nogami. Kakor slepec je taval Rahmanov za njim in otipaval pot, da ne bi zopet padel. Prišli so na dno nekega jarka. Kiersten je obstal. Zdaj je Rahmanov zapazil, da se je tibetanski deček, ki ju je peljal navzdol, nekam izgubil.

»Zdaj se morava potruditi, da napraviva čimmanj ropota!« je zašepetal Kiersten. »Pripognite glavo...! Sledite meni!« Pripognil je vejevje nekega grma in se stisnil v razpoklino med kamenjem. Tudi Rahmanov je zlezal noter. Prišla sta v neki podzemeljski hodnik. Bil je tako tesen, da je Rahmanov z obema bokoma čutil njegove hrapave, od curljajoče vlage mokre stene. Morala sta hoditi sključeno, da ne bi z glavo treščila ob vrhu obokanega hodnika ven štrleče kamne. Dokaj dolgo sta na ta način korakala naprej. Naposled se je hodnik razširil. Spredaj je zabrela slabotna, komaj vidna svetloba. Menda je odsevala od kake še nevidne lučke onstran ovinka. Stena, ki jo je otipaval Rahmanov, se je tu končala. Kiersten je dvignil roko in s to kretnjo ustavil Rahmanova. »Poglejte na levo!« mu je zašepetal na uho. »Tu boste videli!«

V špranji med skalovjem je zagledal Rahmanov čudno, nepričakovano sliko. Ob luči petrolejke je čital star Kitajec s popolnoma plešasto glavo in v velikih roženih očalih veliko knjigo, ki mu je ležala na kolenih. Iz teme se je prikazala obokana jama. Dva iz neobsekanih skal zložena težka stebra sta se dvigala na obeh straneh orjaškega malika. Bil je tri- do štirikrat višji od navadne človeške postave, imel je debelo glavo in ven štrleč gol trebuh. Luč svetiljke je odsevala v njegovih steklenih očeh in kresala v njih rdečkaste iskre, kot da bi bil to živ, v daljavo uprt besen pogled. Jezno in nepremično so se pačila na stežaj odprta široka usta.

Rahmanov je nehote planil nazaj. Kiersten mu je srdito stisnil roko. »Molčite! Vse Vam povem. Zdaj morava takoj nazaj!« Neslišno je zopet zlezal v spredaj zijajočo odprtino hodnika. Rahmanov mu je sledil.

Ko sta se iz jame priplazila ven, se je bila megla nad v temi nevidnimi jarki polagoma že razpršila. A noč je bila brez zvezd. Kierstenov obraz se je zdel Rahmanovu samo nerazločen madež, dasi sta korakala drug poleg drugega.

Kiersten se je prvi oglašil. Govoril je, kakor vedno, popolnoma mirno. »Povrniva se torej k najini zadevi in zaključiva pomenek! Vprašal sem Vas, ali ste pripravljeni ubiti za Vas popolnoma brezpomembnega človeka? Niste mi dali točnega odgovora. Razumel sem Vas v tem zmislu, da ste si hoteli poprej ogledati tega človeka. Zdaj ste ga videli. Ponavljam svoje vprašanje. Ali pristajate na ponudbo?«

Rahmanov je nenadoma začutil rahel trepet, skoro kurjo polt, ki ga je polila po hrbtu. Postal je obupno utrujen: tako mu je bilo vse zoprno. »Mislite torej na onega starega Kitajca?« je vprašal z medlim glasom, ki je donel tako, kot da bi se oglašil mesto njega drug, ravnodušen človek.